

Expunere de motive

Propunerea legislativă prevede măsuri importante în domeniul educației, aduce modificări esențiale asupra unor articole din Legea educației naționale nr. 1/2011. Aceasta a fost elaborată pe baza propunerilor venite din partea cadrelor didactice și organizațiilor profesionale ale acestora.

O prevedere importantă a propunerii legislative este cea care vizează scăderea numărului maxim de elevi într-o clasă. Astfel, de exemplu, în învățământul primar o clasă va cuprinde nu mai mult de 22 de elevi, față de 25 potrivit legii în vigoare. Totodată, în învățământul gimnazial și în învățământul liceal o clasă nu va avea mai mult de 26 de elevi, față de 30 câți sunt în prezent. În situații excepționale, cu aprobarea consiliului de administrație al inspectoratului școlar, pe baza unei justificări din partea consiliului de administrație al unității de învățământ, formațiunile de preșcolari sau de elevi pot funcționa peste efectivul maxim, cu cel mult 2 preșcolari/elevi, după caz.

Proiectul legislativ acordă profesorilor o libertate mai mare, pentru ca aceștia să poată preda materia de studiu conform abilităților elevilor. Legea nr.221/18.11.2019 prevede scăderea numărului de ore începând cu anul școlar 2020/2021. Aplicarea acestei prevederi, dar menținerea programei școlare încărcate nu soluționează problema suprasolicitării copiilor. Din acest motiv, am introdus un element nou și anume principiul adaptabilității curriculumului național și programei școlare, ceea ce presupune diminuarea suprasolicitării elevilor prin readaptarea curriculei și programei școlare la necesitățile reale ale copiilor. Totodată am dorit să sporim libertatea de decizie a cadrului didactic și am propus ca programa școlară să acopere doar 65% din orele de predare și evaluare. Restul de 35 la sută din timp poate fi folosit pentru coeziunea și aprofundarea materiei în funcție de performanța fiecărei clase. Actualul act legislativ ar oferi cadrul normal pentru a transfera o parte din normele care nu vor mai putea să fie acoperite către pregătirea remedială, absolut necesară, după cum observăm și prin rezultatele slabe pe care le înregistrăm atât la evaluarea națională, cât și la examenul de bacalaureat.

Referitor la educația timpurie, conform Centrului European de Strategie Politică, în majoritatea țărilor din Uniunea Europeană nici calitatea, nici numărul locurilor nu corespund așteptărilor. În prezent, în Uniunea Europeană există peste 32 de milioane de copii sub vârsta de școlarizare obligatorie, însă numai aproximativ 15 milioane dintre aceștia beneficiază de educație și îngrijire a copiilor preșcolari. Deși decizia de a recurge sau nu la aceste servicii momentan le revine părinților, cererea de locuri la nivel național și european este mai mare decât oferta.

Primii șase ani de viață a copilului sunt cei mai importanți pentru dezvoltarea competențelor și a dispozițiilor de învățare de bază, ani care influențează în mod decisiv perspectivele de educație și de angajare de mai târziu, precum și realizările și satisfacțiile din cursul vieții, în general. Potrivit Pilonului european al drepturilor sociale, copiii ar trebui să aibă dreptul la servicii de educație și îngrijire încă din etapa antepreșcolară accesibile din punct de vedere financiar și de bună calitate.¹ În plus, copiii din mediile defavorizate ar trebui să aibă dreptul la măsuri specifice, menite să favorizeze egalitatea de șanse.

¹ Propunere de RECOMANDARE A CONSILIULUI privind sisteme de înaltă calitate de educație și îngrijire a copiilor preșcolari, COM(2018)271, Comisia Europeană

Modificările aduse oferă soluții pentru părinții care urmează să se întoarcă la muncă după concediul de doi ani pentru creșterea copilului. Întrucât aplicarea prevederilor unei legi inițiate anterior tot de UDMR privind regimul de finanțare a creșelor, a fost prorogată, există multe administrații locale care nu dispun de resurse proprii necesare finanțării creșelor. Dacă noua lege adoptată intră în vigoare, părinții care trebuie să se întoarcă la muncă după expirarea celor doi ani de concediu de creștere a copilului își vor putea înscrie copiii la grădiniță, chiar și de la vârsta de doi ani.

Disponibilitatea și accesibilitatea din toate punctele de vedere, inclusiv financiar, a structurilor de înaltă calitate de îngrijire a copiilor reprezintă, de asemenea, factori-cheie, care le permit părinților, în special în cazul femeilor, să participe la piața forței de muncă. Propunerea legislativă oferă ca noutate, șansa ca în cadrul grădinițelor cu program săptămânal, **în situații deosebite și de urgență** ale părinților/reprezentanților legali, serviciile să fie furnizate și pe timpul nopții.

Conform propunerii legislative în cadrul grădinițelor cu program săptămânal, normativul per preșcolar va fi calculat în așa fel încât să asigure acoperirea cheltuielilor serviciilor educaționale și de supraveghere. Totodată, reglementările privind funcționarea grădinițelor au fost modificate pentru a include posibilitatea de angajare a personalului auxiliar cu calificarea de bună și a asistentului educațional.

O altă propunere de modificare permite acordarea cupoanelor pentru educație timpurie, cupoanele sociale și de către autoritățile publice locale, ca și ajutor, pentru a folosi la achitarea contribuției lunare de întreținere datorată de părinți, respectiv reprezentanții legali ai copilului atât în cadrul sistemului public cât și cel privat. În momentul de față unitățile administrativ-teritoriale, care ar avea fonduri suficiente și intenția de a sprijini această cauză, sunt nevoite să respingă sute de cereri în lipsa unei reglementări în acest sens. Acele cupoane pentru educație timpurie, cupoane sociale, primite de familiile defavorizate pentru procurarea celor necesare la înscrierea în educația timpurie – hrană, îmbrăcăminte, rechizite – să poată fi acordate și de administrația publică locală.

Propunerea legislativă legiferează regimul creșelor și al grădinițelor și prevede extinderea programelor "Masă caldă la școală" și "Școala după școală", până în anul 2030, în toate școlile din țară. În ceea ce privește programul "Școala după școală" propunerea legislativă oferă posibilitatea ca și părinții să aibă dreptul la inițiativă în această privință, aceștia vor putea înființa asociații, care să deruleze programele. Totodată, profesorii care provin de la o altă școală vor putea preda prin cadrul programului „Școala după școală” de la o altă unitate de învățământ.

Ministerul Educației și Cercetării are obligația să acorde autorizație și să aloce bugetul necesar fiecărei școli pentru a acorda elevilor masă caldă la școală, cu condiția ca aceste unități de învățământ să dispună de infrastructura necesară (cantină, sală de mese) derulării programului. În școlile în care nu se poate acorda o masă caldă elevilor, copiii vor primi pachete de alimente. Bugetul per elev al acestui program nu poate fi mai mic de 7 lei, fondurile vor fi virate de la ministerul vizat către unitățile administrației publice locale, iar acestea din urmă, în cazul în care dispun de fondurile necesare, la decizia Consiliului Local, pot completa acest buget.

În sensul prezentei propuneri legislative, va exista posibilitatea ca în fiecare unitate de învățământ să își desfășoare activitatea un psiholog școlar care să aibă în evidență până la 500 de elevi sau de 300 de preșcolari.

Totodată, proiectul ar garanta elevilor accesul gratuit la muzee, la concerte, la spectacole de teatru, de operă, de film și la alte manifestări culturale și sportive organizate de instituții publice. Coeziunea socială trebuie să fie susținută și sumele să nu fie un obstacol în a aduce copilul la teatru. Într-un oraș mare, teatrul este la colț, dar pentru o școală comunală dacă vrea un părinte să ducă copilul la teatru atunci deja transportul este un cost pe care cei din mediul urban

nu îl simt și trebuie să încerci să închizi anumite dezechilibre în societate. Prin această modificare am promova și am susține accesul copiilor la manifestări culturale.

În acest sens am elaborat propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii educației naționale nr. 1/2011, pe care o supunem spre aprobare în procedură de urgență, având în vedere faptul că toate aceste aspecte vizează interesul învățământului și constituie reglementări care ar trebui implementate cât mai curând.

INIȚIATOR,

Szabó Ödön
Deputat UDMR

